

VI. CELE I WSKAŹNIKI

Partycypacyjny charakter LSR przejawiał się również w konstruowaniu celów i projektowanych przedsięwzięć z zainteresowanymi grupami mieszkańców. Dzięki temu opisane poniżej cele strategii są jasno sprecyzowane, zrozumiałe i zaakceptowane przez wszystkie strony biorące udział w tworzeniu dokumentu. Przy definiowaniu i dokonywaniu wyboru celów do realizacji w ramach LSR dążono do uzyskania konsensusu społecznego, który jest warunkiem akceptacji działań LGD na późniejszych etapach wdrażania Strategii.

Podstawę do konstruowania poniższych celów LSR stanowiły wyniki badań ankietowych oraz analiza SWOT, wypracowana w trakcie otwartych spotkań konsultacyjnych, w których na równych prawach i przy zachowanych proporcjach brali udział przedstawiciele wszystkich trzech grup interesów - sektorów, tj. społecznego, publicznego i gospodarczego. Najczęściej ci sami reprezentanci brali udział w warsztatach strategicznych (przeprowadzonych w każdej z gmin), w ramach, których zostały zdefiniowane cele i przedsięwzięcia rozwojowe, które będą mogły stanowić podstawę Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2027 oraz projektów finansowanych i realizowanych w ramach niniejszej strategii.

Szczegółowa matryca celów i wskaźników stanowi załącznik nr 1 do niniejszej strategii.

Cel ogólny 1 Wsparcie aktywności mieszkańców Ujścia Baryczy w oparciu o lokalne zasoby

Z przeprowadzonej analizy obszaru oraz konsultacji społecznych wynika, że obszar Ujścia Baryczy jest terenem o cennych zasobach przyrodniczych, kulturowych, historycznych, społecznych. Ważnym aspektem dla mieszkańców jest podtrzymywanie tradycji i kultywowanie dziedzictwa lokalnego. Jednocześnie na obszarze występuje dosyć mała aktywność mieszkańców w kwestii znajomości i wykorzystania zasobów lokalnych. Odpowiedzią na te braki ma być realizacja niniejszego celu, która pozwoli na rozbudzenie i inicjowanie aktywności mieszkańców w oparciu o posiadane zasoby i z ich wykorzystaniem tak, aby zbudować obszar rozwijający się w sposób innowacyjny, posiadając świadomych i zaangażowanych obywateli z poszanowaniem posiadanych zasobów. Cel zostanie zrealizowany poprzez następujące przedsięwzięcia:

P. 1.1. Smart village szansą na innowacyjny rozwój wsi

W ramach tego przedsięwzięcia w latach 2024-2025 planuje się realizację projektu grantowego na opracowanie 6 koncepcji smart villages, dzięki którym najbardziej zaangażowane środowiska wiejskie przygotują swoje małe lokalne strategie rozwoju najbliższego obszaru, zewidencjonują posiadane na swoich terenach zasoby i zaplanują ich wykorzystanie w celu innowacyjnego rozwoju miejscowości z wykorzystaniem rozwiązań cyfrowych czy proekologicznych. W kolejnych latach (2026-2027) planuje się komplementarne projekty grantowe obejmujące zadania, które będą realizowane część koncepcji tak, aby umożliwić lokalnym społecznościom realizację ich założeń strategicznych, nabycie umiejętności i doświadczenia w pozyskiwaniu środków na rozwój oraz umożliwić wykorzystanie zasobów lokalnych.

Wskaźniki produktu:

- liczba opracowanych koncepcji smart villages: 6
- liczba grantów realizujących koncepcję smart villages: 6

Wskaźnik rezultatu:

- R.40 inteligentna przemiana gospodarki wiejskiej: liczba wspieranych strategii inteligentnych wsi: 6

Przedsięwzięcie to w sposób szczególny oparte będzie na innowacjach w różnorodnym zakresie z wykorzystaniem komponentu cyfrowego i/lub środowiskowego. Zakłada się również, że przygotowywane koncepcje, jak i późniejsza realizacja zadań w nich zawartych opierać się będą w dużej mierze na partnerskiej współpracy różnych podmiotów z obszaru, z zaangażowaniem osób z grup w niekorzystnej sytuacji (młodzieży, seniorów, osób niepełnosprawnych).

P.1.2 Poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej

Przedsięwzięcie to odpowiada na potrzeby społeczności lokalnej, która w ramach konsultacji społecznych wskazuje nadal na braki w dostępie do infrastruktury publicznej, w tym głównie rekreacyjnej i turystycznej. W ramach jego realizacji planuje się przeznaczenie części środków LSR w ramach ogłoszonego konkursu na wsparcie w zakresie budowy i modernizacji 2 obiektów

infrastruktury publicznej, która będzie wykorzystywana przez mieszkańców, głównie osoby z grup w niekorzystnej sytuacji (młodzież, seniorów i osoby niepełnosprawne).

Wskaźnik produktu:

- liczba nowych/ zmodernizowanych obiektów małej infrastruktury publicznej: 2

Wskaźnik rezultatu:

- R.41 PR Łączenie obszarów wiejskich w Europie: liczba osób korzystających z lepszego dostępu do infrastruktury publicznej: 2000

P.1.3 Aktywni mieszkańcy Ujścia Baryczy

Zgodnie z przeprowadzoną analizą obszaru oraz zgłaszanymi uwagami w ramach konsultacji społecznych przez społeczność lokalną, jednym z głównych zasobów obszarów są zasoby ludzkie. W celu ich wykorzystania, zwiększenia ich zaangażowania i włączenia społecznego planuje się realizację przedsięwzięcia, w ramach którego zaplanowano synergiczne i komplementarne ze sobą działania, mające służyć wspólnemu celowi, jakim jest wsparcie mieszkańców i zwiększenie ich aktywności. W związku z powyższym w ramach tego przedsięwzięcia planuje się:

- wsparcie w postaci 4 projektów grantowych (2 dedykowane dla jednostek sektora finansów publicznych i 2 dedykowane organizacjom pozarządowym), które realizować będą łącznie 18 zadań kulturalnych, rekreacyjnych, edukacyjnych lub promocyjnych z zakresu włączenia społecznego seniorów, młodzieży i osób w niekorzystnej sytuacji (osób niepełnosprawnych); przewiduje się, że większość zadań będzie realizowanych w partnerstwie;
- przygotowanie i realizację operacji własnej LGD polegającej na wsparciu edukacyjnym lokalnych liderów, przeprowadzenie kursu przewodnika po obszarze LSR, który będzie animował lokalne środowisko wokół posiadanych zasobów. Zwiększenie wiedzy lokalnych liderów o obszarze pozwoli na wzrost świadomości społeczeństwa, lepsze wypromowanie obszaru, profesjonalną obsługę ruchu turystycznego;
- realizacja komplementarnej do powyższej kolejnej operacji własnej LGD polegającej na zorganizowaniu w każdej gminie miejsc informacji turystycznej, obsługiwanych przez wyszkolonych wcześniej przewodników, umożliwiających rozbudowanie infrastruktury turystycznej i wykorzystywanie jej zarówno przez mieszkańców, jak i turystów.

Wskaźniki produktu:

- liczba grantów realizujących działania kulturalne, rekreacyjne, edukacyjne lub promocyjne z zakresu włączenia społecznego seniorów, ludzi młodych lub osób w niekorzystnej sytuacji: 18
- liczba zrealizowanych projektów z zakresu wsparcia edukacji lokalnych liderów: 1
- liczba osób uczestniczących w kursach dla liderów: 15
- liczba zorganizowanych miejsc informacji turystycznej: 3

Wskaźniki rezultatu:

- R.42 Promowanie włączenia społecznego: liczba osób objętych wspieranymi projektami włączenia społecznego: 500
- R.41 PR Łączenie obszarów wiejskich w Europie: liczba osób korzystających z lepszego dostępu do infrastruktury publicznej: 500

P.1.4 Lokalne zasoby Ujścia Baryczy, ich ochrona i promocja

W konsultacjach społecznych wielu mieszkańców wskazywało na cenne zasoby przyrodnicze i kulturowe obszaru, które jednak są słabo promowane, często też wykorzystywane w sposób degradacyjny i niszczone. W celu przeciwdziałania tym zjawiskom w ramach przedsięwzięcia zaplanowano działania mające zwiększyć świadomość społeczną w kwestii racjonalnego wykorzystywania zasobów środowiskowych oraz wypromowania ich zarówno wśród mieszkańców, jak i odwiedzających. W ramach przedsięwzięcia planuje się:

- wsparcie dla operacji z zakresu dziedzictwa kulturowego lub przyrodniczego (konkurs);
- realizację operacji własnej LGD obejmującej stworzenie w każdej gminie członkowskiej miejsca służącego edukacji ekologicznej mieszkańców, modelowej instalacji wykorzystania jednego z zasobów środowiskowych (np. zasobów wodnych) w celu kształtowania świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego

rolnictwa, zielonej gospodarki i odnawialnych źródeł energii. Jest to kontynuacja działań zapoczątkowanych przez LGD w ramach realizacji strategii rozwoju w ramach PROW 2014-2020;

- realizację komplementarnej do powyższej operacji własnej mającej na celu merytoryczne i profesjonalne wykształcenie lokalnych edukatorów przyrodniczych, którzy będą posiadali wiedzę i umiejętności przeprowadzania szkoleń, lekcji pokazowych, warsztatów itp. dla różnych grup mieszkańców obszaru, w tym osób z grup w niekorzystnej sytuacji.

Wskaźniki produktu:

- liczba operacji z zakresu dziedzictwa kulturowego lub przyrodniczego: 1
- liczba miejsc służących edukacji mieszkańców: 3
- liczba operacji z zakresu kształtowania świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, zielonej gospodarki i OZE: 1
- liczba osób uczestniczących w kursach dla liderów: 15

Wskaźniki rezultatu:

- R.1 PR Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób: 1015
- R.27 Realizacja celów środowiskowych lub klimatycznych poprzez inwestycje na obszarach wiejskich: liczba osób korzystających z wiedzy i innowacji: 1000

Wszystkie wskazane powyżej przedsięwzięcia w sposób synergiczny i komplementarny uzupełniają się, by w pełni zrealizować cel ogólny tj. wesprzeć, pobudzić aktywność mieszkańców obszaru, w tym osób z grup w niekorzystnej sytuacji, z wykorzystaniem lokalnych zasobów środowiskowych, kulturowych i przyrodniczych. Ich realizacja odpowiada na wskazywane przez społeczność lokalną na etapie opracowania i konsultowania dokumentu problemy i braki.

Cel ogólny 2 Wzrost dochodowości mieszkańców Ujścia Baryczy

W ramach konsultacji społecznych, analizy obszaru oraz zgłaszanych przez mieszkańców obszaru uwag wyodrębniono cel związany ze wsparciem przedsiębiorczości na obszarze mający być odpowiedzią na wysoki wskaźnik bezrobocia na obszarze, niski poziom dochodów mieszkańców, małą aktywność gospodarczą mieszkańców, brak miejsc pracy na obszarze i pogłębiające się ubożenie społeczeństwa. Jego realizacja uwzględnia również specyfikę obszaru, czyli terenów głównie rolniczych z przewagą małych gospodarstw rolnych mających trudności z utrzymaniem płynności finansowej opierając się tylko na działalności rolniczej. Odpowiedzią na potrzeby wzrostu dochodów gospodarstw rolnych mogą być zakładane i rozwijane ze wsparciem z LSR działalności gospodarcze, a także zakładanie i rozwój nowych, dodatkowych funkcji dla małych gospodarstw rolnych tj. agroturystyki, zagród edukacyjnych i gospodarstw opiekuńczych. Dla mieszkańców obszaru niebędących rolnikami wsparcie planuje się zarówno w zakresie podejmowania nowych, jak i rozwoju istniejących działalności gospodarczych.

W wyniku analizy obszaru, jego mocnych i słabych stron oraz konsultacji społecznych na etapie opracowania dokumentu wskazano, że wsparciem w największym zakresie objęte powinny być działalności z zakresu usług medycznych, rehabilitacyjnych i ochrony zdrowia, w tym specjalistycznych, podstawowych usług dla ludności, głównie usług technicznych i rzemieślniczych, usług opiekuńczych, z zakresu turystyki i agroturystyki oraz gastronomii.

W ramach realizacji tego celu planuje się przedsięwzięcie:

P.2.1 Przedsiębiorczość w Ujściu Baryczy

Obejmuje ono wsparcie w ramach strategii w następującym zakresie:

- utworzenia nowego przedsiębiorstwa i/lub tworzenia pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych, tj. agroturystyki, zagród edukacyjnych, gospodarstw opiekuńczych (konkurs);
- rozwój istniejących przedsiębiorstw i/lub rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych (konkurs).

Wskaźniki produktu:

- liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa i/lub tworzeniu pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych: 5
- liczba rozwiniętych podmiotów gospodarczych i/lub rozwiniętych pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych: 3

Wskaźnik rezultatu:

- R.37 Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich: liczba utworzonych miejsc pracy: 8

Zgodnie z wynikiem konsultacji społecznych w ramach udzielanego wsparcia premiować będzie się działania podejmowane przez osoby z grup w niekorzystnej sytuacji (młodzież, seniorów, osoby niepełnosprawne) i na rzecz tych osób.

Realizacja powyższego celu i przedsięwzięcia będzie odpowiedzią na potrzeby społeczne oraz uzupełni w sposób komplementarny wsparcie aktywności mieszkańców opierającej się na lokalnych zasobach.

Zaplanowane do realizacji w ramach niniejszej strategii rodzaje działań i przedsięwzięć odpowiadają na potrzeby i problemy obszaru Ujścia Baryczy i są wynikiem partycypacyjnego podejścia do budowania strategii, gdyż uwzględniają w całości zgłaszane przez mieszkańców problemy i uwagi.